

Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж Київського НТЕУ

Кабінет захисту Вітчизни
Викладач Батеньков О.Л.

Розділ 8
ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ

Тема 8.1. Надзвичайні ситуації

Навчальні питання:

1. Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій
2. Стихійні лиха і правила дій людини під час стихійних лих
3. Терористичні акти

Надзвичайна ситуація (НС) - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом чи іншою небезпечною подією, яка призвела (може призвести) до загибелі людей та/або значних матеріальних втрат

Класифікація надзвичайних ситуацій

Надзвичайна ситуація

**Техногенного
характеру**

**Природного
характеру**

Соціальні

Воєнні

Надзвичайні ситуації техногенного характеру

Аварії, катастрофи:

- транспортні аварії;
- пожежі, вибухи;
- руйнація споруд;
- руйнація об'єктів без викиду;
- руйнація об'єктів з викидом радіоактивних (РР) та отруйних (ОР) речовин
- аварії систем життєзабезпечення, раптового руйнування споруд та будівель, аварій на інженерних мережах і спорудах життєзабезпечення, гідродинамічних аварій на греблях, дамбах тощо

Аварія — небезпечна подія техногенного характеру, що створює на об'єкті, території або акваторії загрозу для життя і здоров'я людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю

Катастрофа — великомасштабна аварія чи інша подія, що призводить до тяжких, трагічних наслідків

АВАРІЯ

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑ

Надзвичайні ситуації природного характеру

Стихійні лиха

- космічні (падіння на Землю великих космічних тіл);
- тектологічні (землетруси, цунамі, виверження вулканів, зсуви);
- топологічні (селеві потоки, повінь, лавини, снігові замети, пожежі лісові);
- метеорологічні (посухи, підвищення температури: урагани, смерчі);
- біологічні (епідемії)

Небезпечні природні явища:

- удари блискавки,
- сильні зливи;
- ожеледиця;
- град;
- сильний вітер

Стихійне лихо – це надзвичайне природне явище, що діє з великою руйнівною силою, завдає значної шкоди життєдіяльності населення, знищує матеріальні цінності.

Небезпечне природне явище - подія природного походження або результат діяльності природних процесів, які за своєю інтенсивністю, масштабом поширення і тривалістю можуть вражати людей, об'єкти економіки та довкілля

СТИХІЙНЕ ЛИХО

ЕПІДЕМІЯ

ПОЖЕЖА

ПОВІНЬ

САКАРПАТТЯ

1+1

30

МНС
УКРАЇНА

МНС
УКРАЇНА

ТСН

3CYB

Соціальні надзвичайні ситуації

1. Натовпи
2. Шантаж
3. Захоплення заручників
4. Терористичні акти

Тероризм (terror – страх, жах)

- внутрішній;
- міжнародний;
- захоплення заручників
- захоплення морських суден;
- викрадення літаків;
- збройні напади;
- встановлення вибухових пристроїв в громадських місцях;
- крадіжка зброї
- захоплення ядерних установок, систем зв'язку та телекомунікацій

ТЕРРОРИЗМ

Надзвичайні ситуації воєнного характеру

це ситуації, пов'язані з наслідками застосування зброї масового ураження або звичайних засобів ураження, під час яких виникають вторинні фактори ураження населення внаслідок зруйнування атомних і гідроелектричних станцій, складів і сховищ радіоактивних і токсичних речовин та відходів, нафтопродуктів, вибухівки, сильнодіючих отруйних речовин, токсичних відходів, транспортних та інженерних комунікацій.

Наслідки впливу НС на людину – уражаючі чинники, що за певних умов завдають шкоду людям, а також приводять до матеріальних збитків

- **Фізичні** – ударна хвиля, електромагнітне та іонізуюче випромінення
- **Хімічні** – речовини, які негативно впливають на організм людини або призводять до руйнації об'єктів
- **Біологічні** – тварини, рослини, мікроорганізми, що можуть викликати небезпеку для здоров'я
- **Соціальні** – збуджений натовп, непокора представникам влади
- **Психофізіологічні** – відхилення в стані здоров'я людини, що можуть спричинити небезпеку для інших